

## NĚKOLIK POZNATKŮ Z VOJENSKOVĚDECKÉ KONFERENCE U V2.VO

Plukovník Josef Tvaroška

Ve dnech 27. až 28. května 1958 se konala vojenskovojevdecká konference u V2.VO na thema „Způsoby zasazení sil a prostředků vševojskové armády k provedení průlomu“.

Cílem konference bylo

- řešit možné způsoby zasazení sil a prostředků k provedení průlomu při zachování vysoké odolnosti úderného uskupení proti účinkům zbraní hromadného ničení a se zvláštním zřetelem na dosažení překvapení nepřítele;
- zvýšenou pozornost při vyvedení vojsk věnovat klamání, maskování a bojovému zabezpečení všech druhů;
- řešit otázky operační a bojové přípravy velitelů, štábů a vojsk vzhledem k řešenému problému.

### Některé hlavní myšlenky řešené na konferenci

Při vytváření úderných uskupení je nutno vycházet z úkolu a z konkrétní situace na frontě.

Úderná uskupení vševojskové armády k provedení průlomu z chodu možno vytvářet ze svazků přiváděných z hloubky nebo ze svazků druhého sledu armády v dotyku a doplnit je čerstvými svazky ze zálohy fronty, což se jeví výhodným hlavně z hlediska organizace a zabezpečení vyvedení k přednímu okraji.

Zdá se výhodné, aby v operačním učištění vševojskové armády při útoku z chodu byly

- v prvním sledu: dvě až tři motostřelecké divise a jedna tanková divise;
- v druhém sledu: jedna až dvě motostřelecké divise a jedna tanková divise;
- v záloze: jedna tanková nebo jedna motostřelecká divise.

Při zahájení průlomu v noci bude výhodné mít v prvním sledu armády motostřelecké divise, v druhém sledu a v záloze tankové divise.

Z toho vyplývá, že se organizace a vyzbrojování armády musí ubírat cestou dalšího zvyšování tankové techniky, která kromě jiného je méně zranitelná při úderech zbraněmi hromadného ničení a umožňuje vojskům vést operace vysokého manévrového rázu.

Vyvedení úderného uskupení k přednímu okraji je třeba organizovat a provádět tak, aby jednotky určené ke zteči předního okraje nepřátelské obrany zahájily boj co možná současně.

Osy přesunu určovat v počtu jedné na každý pluk prvního sledu a kromě nich mít ještě nejméně jednu záložní osu pro divisi.

Vojska mohou být k přednímu okraji vyvedena v tomto pořadí:

- Jako první budou zpravidla vyváděny ženijní jednotky, které byly určeny k zabezpečení pohybu nebo k odstranění překážek na předním okraji spolu s pluky v obraně. Tyto jednotky mohou být ovšem vysunuty již dříve.
- Za ženijními jednotkami obyčejně vyvedeme středorážní protiletadlové dělostřelectvo APLDS a pak pozemní dělostřelectvo, které se zúčastní dělostřelecké přípravy, tj. DDS, ADS, skupiny ZU a RS.
- Dělostřelectvo třeba při tom vyvést tak, aby mělo 1,5 až 2 hodiny zaujato palebná postavení před zahájením dělostřelecké přípravy a mělo provedeno všechny přípravy k zahájení palby.
- Za těmito jednotkami se vyvádějí hlavní síly a zálohy armády.
- Důležité při tom je, aby se vyvedení vojsk plánovalo od „Č“.

Při vyvádění úderného uskupení k přednímu okraji bude výhodné k zregulování pohybů vojsk stanovit následující čáry:

- první — vyrovnávací čáru — (regulační čáru) v prostoru předního okraje druhého pásma obrany. Na tuto čáru jednotky vycházejí v plukovních proudcích s posilovými prostředky a tam se vyrovnávají;
- druhou — čáru rozvinutí — v prostoru třetího postavení prvního pásma obrany, kde se jednotky pokračují v postupu rozčleňují do praporečnických a potom do rotních proudů a do bojových sestav;
- třetí — čára zteče — první zákop prvního postavení, tj. ve vzdálenosti 300 až 500 m od nepřítele.

Čáru, z které jsou vojska připravena v rozčleněných nebo rozvinutých sestavách plnit úkol, není nutno v tomto případě nazývat čarou zasazení, protože tento pojem více vystihuje zasazování vojsk v hloubce obrany.

Vzdálenosti jednotlivých čar tu uvedené nebudou určovány podle postavení, nýbrž především podle význačných terénních objektů.

Vlastní zasazení úderného uskupení možno provádět

- v předbojových nebo bojových sestavách na transportérech nebo jako tankový výsadek;
- v předbojových sestavách jen po důkladném umlčení nepřátelské obrany, při tom však tanky zásadně rozvíňovat;
- po zaujetí výchozího položení se sesednutím s vozidel. Při tomto způsobu zasazení bude nutno vybudovat mezi druhým a prvním postavením síť spojovacích zákopů s maximálním využitím přirozených skrytů a ženižní techniky v počtu až osm nesouvislých zákopů na svazek, hlubokých 1,1 až 1,5 m.

Který z uvedených způsobů zvolíme, bude záviset na situaci nepřítele, na množství použitých zbraní hromadného ničení a na rázu terénu.

K zabezpečení nepřetržitosti velení vojskům bude účelné vytvářet tyto prvky velení:

- na stupni armády: VS, ZVS, TVS a ZTVS;
- na stupni divise: VPS, ZVPS a TVS.

Při vyvádění a zasazování úderného uskupení nespolehat při uskutečňování velení jen na hlášení podřízených, nýbrž zabezpečit je především širokým využitím styčných důstojníků, pozorovatelů a též osobními výjezdy velitelů.

Pokud jde o průzkum ve prospěch zasazovaného úderného uskupení, mohou průzkumné skupiny působící v sestavě nepřítele a vyslané od svazků v dotyku po zahájení útoku pracovat ve prospěch útočících svazků až po dobu jejich překročení. Po splnění úkolu tyto skupiny vrátit organickým svazkům.

Nejvýhodnější způsob vedení průzkumu průzkumným praporem motostřelecké divise jeví se v součinnosti s předsunutým odřadem.

Ke splnění požadavků kladených na průzkum v rámci armády v soudobých podmínkách jeví se účelným organisovat u armády průzkumný pluk ve složení:

- dvě roty zvláštního určení;
- jedna rádiová průzkumná rota;
- rota specialistů-průzkumníků (děl., žen., chem.).

Z hlediska protivzdušné obrany vojsk za současných podmínek jeví se výhodným, aby u štábu armády byla letecká operační skupina, v jejíž složení by byl i představitel stíhacího letectva s potřebným personálem a prostředky. Tato skupina by měla mít právo samostatné výzvy stíhacího letectva v hodnotě stanovené velitelem frontu (velitelem letecké armády).

Místo dosavadní organické armádní radiotechnické roty přidělovat armádám prvního sledu radiotechnické prapory s radiotechnickými prostředky blízkého a středního dosahu na malých až stratosférických výškách a s radiotechnickými prostředky k zjišťování letounových řízených střel do středního doletu (MATADOR).

K zabezpečení vyvedení a zasazení úderného uskupení jeví se výhodnými tyto varianty provedení atomové a dělostřelecké přípravy:

#### Variaanta 1:

- nejpozději při vyjití vojsk na čáru rozčleňování do praporních proudů provést atomové údery na ty základny zbraní hromadného ničení, které byly k této době zjištěny, na bližší operační zálohy a na prvky velení nepřítele;
- dělostřeleckou přípravu zahájit při přiblížení jednotek na dostřel většiny nepřátelského dělostřelectva přepadem nepřátelského dělostřelectva a radiolokátorů a v jejich umlčování pokračovat do provedení zteče;
- ukončit ji umlčením nepřátelské živé síly a palebných prostředků na prvním postavení v délce 25 až 30 minut.

#### Výhody

- Může se dosáhnout největšího překvapení.
- Atomovými údery vyřadíme i část nepřátelského dělostřelectva a tím ušetříme munici.
- Neprozradíme předčasně vlastní uskupení dělostřelectva.

- K ochraně vlastních vojsk nemusí být provedena v plném rozsahu bezpečnostní opatření.
- Nebezpečí protipřípravy se sníží na nejmenší míru.

#### Nevýhody

- Poskytuje se nepříteli čas na vyplnění mezer vytvořených atomovými údery.
- Poskytuje se nepříteli více času na odstranění následků po úderech zbraní hromadného ničení.

#### Varianta 2:

- při vyjití vojsk do prostoru donosnosti nepřátelského dělostřelectva provést hromadný přepad nepřátelského dělostřelectva a radiolokátorů;
- při dosažení bezpečnostní vzdálenosti vlastními vojsky provést atomové údery;
- přípravu zakončit přepadem živé síly a palebných prostředků nepřítele na prvním postavení.

#### Výhody

- Nepřítel má méně času na odstranění následků atomových úderů.
- Vlastní vojska mohou ihned využívat účinků atomových úderů.

#### Nevýhody

- Prozrazujeme sestavu dělostřelectva a tím dáváme nepříteli možnost provést protipřípravu.
- Potřebujeme větší množství střeliva na umlčení nepřátelského dělostřelectva.

Uvedený obsah činnosti dělostřelectva při zabezpečení útoku z chodu nemusí být zahrnut do pojmu dělostřelecké přípravy. Jak celou tuto činnost nazvat, mohou navrhnout čtenáři Vojenské mysli v diskusí.

#### Závěr

V tomto krátkém článku jsem uvedl jen několik závěrů přijatých plénem vojenskovědecké konference 2. vojenského okruhu.

Štáb 2. vojenského okruhu zpracovává seriál článků z jednání konference po jednotlivých sekcích, z kterých se čtenáři Vojenské mysli budou moci podrobněji dozvědět o řešení jednotlivých problémů.